



**Stettin/Szczecin - Deutsches und Polnisches in Geschichte und Gegenwart der pommerschen Odermetropole
Studienreise, 21.-24. September 2023**

**Szczecin/Stettin - polskie i niemieckie aspekty w historii i terażniejszości pomorskiej metropolii nad Odrą
Podróż studyjna, 21-24 września 2023 r.**

Reiseprogramm / Program wyjazdu

21.09.2023 (Donnerstag / czwartek)

8:00 Abfahrt des Busses vom Collegium Polonicum (TRANSHAND, Słubice. Der Bus steht uns auch vor Ort in Stettin zur Verfügung) / **wyjazd autobusem sprzed Collegium Polonicum w Słubicach (TRANSHAND, Słubice. Autobus będzie do dyspozycji również na miejscu w Szczecinie)**

10:30 Zwischenstopp in Szczecin-Zdroje (dt. Finkenwalde), Smaragdsee (Jezioro Szmaragdowe, früher dt. Hertasee), ul. Kopalniana 1, dort Smaragd Café / **Postój w Szczecinie-Zdrojach, Jezioro Szmaragdowe, ul. Kopalniana 1, na miejscu Smaragd Café**

11:15 Dietrich-Bonhoeffer-Gedenkgarten (Ogród Ciszy i Medytacji im. ks. dr. Dietricha Bonhoeffera) am Ort des einstigen Predigerseminars der Bekennenden Kirche, ul. Jabłoniowa. Begrüßung und kurze Führung durch Pfarrer Sławomir Sikora (ev.-augzburg. Gemeinde Stettin) / **Ogród Ciszy i Medytacji im. ks. dra Dietricha Bonhoeffera na terenie dawnego Seminarium Kaznodziejskiego i Kościoła Wyznającego, ul. Jabłoniowa. Powitanie i krótkie oprowadzenie przez proboszcza Sławomira Sikorę (parafia ewangelicko-augsburska w Szczecinie)**

12:30 Ankunft Hotel / **Przyjazd do hotelu**

- Einchecken im Hotel (ibis Styles Stare Miasto, ul. Panieńska 10; 70-535 Szczecin) / Mittagessen individuell / **Zakwaterowanie (ibis Styles Stare Miasto, ul. Panieńska 10; 70-535 Szczecin) / obiad we własnym zakresie**

14:00 Treffen vor dem Hotel: kombinierter Stadtrundgang/Stadtrundfahrt mit Frau Dr. Anna Porchawka-Mulicka (Universität Stettin). ZU FUSS: Altstadt, Schloss der Pommerschen Herzöge, Hakenterrasse (Wały Chrobrego); dann weiter MIT DEM BUS: Universität/Stadtverwaltung, Jasne Błonia (Quistorp-Aue), ehem. Jüdischer Friedhof, Pogodno; Hauptfriedhof (Rundgang über das Lapidarium) / **Zbiórka przed hotelem: łączona wycieczka piesza/autobusowa po mieście z dr Anną Porchawką-Mulicką (Uniwersytet Szczeciński). Pieszo: Stare Miasto, Zamek Książąt Pomorskich, Wały Chrobrego (Tarasy Hakena); dalej autobusem: Uniwersytet/ Urząd Miasta, Jasne Błonia (Quistorp-Aue), dawny Cmentarz Żydowski, Pogodno; Cmentarz Centralny (zwiedzanie lapidarium).**

17:00 Begegnung mit Vertretern der Universität Stettin auf dem Campus der Philologischen Fakultät in der al. Piastów (früher Barnimstr.). **Spotkanie z przedstawicielami Uniwersytetu Szczecińskiego na kampusie Wydziału Filologicznego przy al. Piastów (dawn. Barnimstr.).**

20:00 Abendessen: U Wyszaka (Brauerei-Keller im Altstädtischen Rathaus) / **Kolacja: U Wyszaka (piwnica browaru w Ratuszu Staromiejskim)**

22.09.2023 (Freitag/ piątek)

9:30 Führung durch den Dom St. Jakobi mit Pf. Grzegorz Jankowiak; anschließend Vorstellung der Domorgel mit kurzem Konzert / **Zwiedzanie Katedry św. Jakuba z ks. Grzegorzem Jankowiakiem; następnie prezentacja organów katedralnych z krótkim koncertem.**

10:45 Gemeindesaal am Dom: Gesprächsrunde mit Pf. Grzegorz Jankowiak (röm.-kath. Kirche) und dem lutherischen Pf. Sławomir Sikora (Themen u. a.: Ökumene in Stettin, protestantisches Erbe in Stettin, Rolle der katholischen Kirche bei der Neubesiedlung Stettins und Hinterpommerns nach dem II. Weltkrieg; Moderation: Sup. Frank Schürer-Berhmann) / **sala parafialna przy Katedrze: rozmowa z ks. Grzegorzem Jankowiakiem (Kościół rzymskokatolicki), oraz ks. Sławomirem Sikorą (Kościół Ewangelicko-Augsburski) (tematyka: m.in. ekumenizm w Szczecinie, dziedzictwo protestanckie w Szczecinie, rola Kościoła katolickiego w trakcie zasiedlania Szczecina i Pomorza po II wojnie światowej; prowadzący: superintendent Frank Schürer-Berhmann)**

13:00 Mittagessen individuell / Zeit zur freien Verfügung / **Obiad we własnym zakresie / czas wolny**
16:00-17:30 Besuch der Pommerschen Bibliothek (Książnica Pomorska) / **Wizyta w Książnicy Pomorskiej**
16:00 Begrüßung, Kurzführung durch die Pommersche Bibliothek. (Barbara Kacprzykowska Deutsche Bibliothek) / **Powitanie oraz oprowadzenie po Książnicy Pomorskiej przez Barbarę Kacprzykowską (Biblioteka Niemiecka)**
16:30 Streiflichter aus der Geschichte Stettins (Izabela Strzelecka, Regionalabteilung der Bibliothek) / **Najważniejsze wydarzenia w historii Szczecina (Izabela Strzelecka, Dział Regionalny Książnicy Pomorskiej)**
17:00 Handschriften und alte Drucke aus den Beständen der Pommerschen Bibliothek (Agata Michalska, Abteilung für Sonderbestände) / **Rękopisy i starodruki ze zbiorów Książnicy Pomorskiej (Agata Michalska, Oddział Zasobów Specjalnych)**
17:30 Kaffeepause / **Przerwa kawowa**
18:00 Autorenlesung / Gespräch mit dem Stettiner Schriftsteller Krzysztof Niewrzęda: Confinium, "Szczecińska opowieść" (2019), Moderation: Dr. Ewa Hendryk, Prof. Piotr Krupiński / **Spotkanie autorskie / rozmowa ze szczecińskim pisarzem Krzysztofem Niewrzędą: „Confinium. Szczecińska opowieść” (2019), prowadzenie: dr hab. Ewa Hendryk, prof. Piotr Krupiński**
20:00 Abendessen – Restaurant Baraż (gleich neben dem Hotel) / **kolacja – restauracja Baraż (w pobliżu hotelu)**

23.09.2023 (Sonnabend / sobota)

10:00-12:00 Schiffsfahrt (Abfahrt unterhalb der Hakenterrasse): Werft, Swante-Kanal, Dammscher See), an Bord Informationen zu dem Stettiner Ornithologen, Naturschützer und Umweltaktivisten Paul Robien (1882-1945) – mit Marta Kurzyńska / **Rejs statkiem (przystań poniżej Wałów Chrobrego): stocznia, Rzeka Święta, Jezioro Dąbie), na pokładzie Marta Kurzyńska opowie o szczecińskim ornitologu, obrońcy przyrody i działaczu na rzecz środowiska Paulu Robienie (1882-1945)**
12.30 Mittagessen im Hotel / **Obiad w hotelu**
15:00 – 18:00 Maritimes Wissenschaftszentrum incl. Planetarium (Morskie Centrum Nauki MCN) / **Morskie Centrum Nauki wraz z Planetarium (MCN)**
18:00 Abendessen individuell / **Kolacja we własnym zakresie**
19:30 Oper im Schloss: Besuch der Operette „Die Fledermaus“ (Johann Strauss) / **Opera na zamku: operetka „Zemsta nietoperza” Johanna Straussa**

24.09.2023 (Sonntag / niedziela)

09:30 Auschecken, Gepäck in den Bus laden / Wykwaterowanie, umieszczenie bagażu w autobusie
10:00 Möglichkeit der Teilnahme an dem deutsch-polnischen Gottesdienst in der evangelischen Dreifaltigkeitskirche (ehem. St. Gertraud) auf der Lastadie, alternativ katholischer Gottesdienst oder Freizeit / **Możliwość udziału w Polsko - niemieckim nabożeństwem w ewangelickim Kościele Świętej Trójcy (dawniej St. Gertraud) na Łasztowni, alternatywnie msza św. w kościele katolickim lub czas wolny**
12:00 „Abschlusskaffee“ im Café 22 mit Panorama-Blick über die Stadt / **pożegnalna przerwa kawowa w Café 22 z widokiem na miasto**
13:15 Rückfahrt mit 2 Unterwegshalten: **Powrót z dwoma przystankami:**
14:00 Krummer Wald (Krzywy Las) südlich von Gryfino (Greifenhagen) / **Krzywy Las na południe od Gryfina**
16:00 Chwarszczany (Quartschen) – Kirche des Templerordens, Führung mit Dr. Przemysław Kołosowski (Archäologe, Historiker) / **Kościół templariuszy, zwiedzanie z przewodnikiem dr. Przemysławem Kołosowskim (archeologiem, historykiem)**
17:00 Restaurant Oberża Templum – Abschlussessen / **Restauracja / Oberża Templum – wspólny posiłek na zakończenie**
19:30 Abfahrt aus Chwarszczany / **Wyjazd z Chwarszczan**
20:15 Ankunft in Frankfurt (Oder) / **przyjazd do Frankfurtu n. Odrą**